

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการศึกษาวิจัย เรื่องการศึกษาแรงจูงใจของบุคลากรต่อการเข้ารับราชการ ตำแหน่งประเภทวิชาการ กรณีศึกษาสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 9 จังหวัดพิษณุโลกนี้ ผู้วิจัย ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อต้องการให้ได้รับข้อมูลทั้งเชิงประจักษ์ทางด้านเนื้อหา โดยมี รายละเอียดการดำเนินการดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ทั้งหมดของสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 9 จังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วย

1. ข้าราชการพลเรือนสามัญ ประเภทวิชาการ	จำนวน	34	อัตรา
2. ข้าราชการพลเรือนสามัญ ประเภททั่วไป	จำนวน	28	อัตรา
3. ลูกจ้างประจำ	จำนวน	31	อัตรา
4. พนักงานราชการ	จำนวน	11	อัตรา
5. ลูกจ้างเหมาบริการ	จำนวน	28	อัตรา
รวมทั้งสิ้น		132	อัตรา

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 9 จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 132 คน

ตาราง 15 จำนวนเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 9 จังหวัดพิษณุโลก

ลำดับที่	ประเภทตำแหน่ง	ประชากร (คน)
1	ข้าราชการ ประเภทวิชาการ	34
2	ข้าราชการ ประเภททั่วไป	28
3	ลูกจ้างประจำ	31
4	พนักงานราชการ	11
5	ลูกจ้างเหมาบริการ	28
	รวม	132

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 9, (2557)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้มีการดำเนินการสร้างแบบสอบถามจากการศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎี จากตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแรงจูงใจของบุคลากรต่อการเข้ารับราชการตำแหน่งประเภทวิชาการ กรณีศึกษาสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 9 จังหวัดพิษณุโลก โดยผู้วิจัยได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน และรายได้ เป็นแบบสอบถามลักษณะให้เลือกตอบ (Checklists)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจของบุคลากรต่อการเข้ารับราชการตำแหน่งประเภทวิชาการ กรณีศึกษาสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 9 จังหวัดพิษณุโลก โดยแบ่งออกเป็นทั้งหมด 5 ด้าน ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง ระดับแรงจูงใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับแรงจูงใจมาก
- 3 หมายถึง ระดับแรงจูงใจปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับแรงจูงใจน้อย
- 1 หมายถึง ระดับแรงจูงใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้ารับราชการในตำแหน่งประเภทวิชาการ กรณีศึกษาสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 9 จังหวัดพิษณุโลก

โดยเกณฑ์การให้คะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายตามแนวทางของเบสท์ (Best : 1970) ซึ่งมีเกณฑ์การวัดระดับแรงจูงใจในการเข้ารับราชการในตำแหน่งประเภทวิชาการ ของเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 9 จังหวัดพิษณุโลก ดังต่อไปนี้

- คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 แรงจูงใจอยู่ในระดับมากที่สุด
- คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 แรงจูงใจอยู่ในระดับมาก
- คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 แรงจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 แรงจูงใจอยู่ในระดับน้อย
- คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 แรงจูงใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ดังนี้ คือ

3.3.1 ศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎี จากตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแรงจูงใจของบุคลากรต่อการเข้ารับราชการตำแหน่งประเภทวิชาการ กรณีศึกษาสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 9 จังหวัดพิษณุโลก เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเพื่อกำหนดขอบเขตในการสร้างเครื่องมือ

3.3.2 วิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้ารับราชการในตำแหน่งประเภทวิชาการ กรณีศึกษาสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 9 จังหวัดพิษณุโลก ทั้ง 5 ด้าน คือ

1. ด้านการยอมรับทางสังคม
2. ด้านความก้าวหน้าในงาน
3. ด้านการเพิ่มค่าตอบแทน
4. ด้านการจ่ายเงินประจำตำแหน่ง
5. ด้านการได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

3.3.3 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาของการวิจัยและนำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ

3.3.4 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้วไปหาคุณภาพด้วยการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความถูกต้องและสมบูรณ์ของเครื่องมือโดยนำเครื่องมือฉบับร่างให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบจำนวน 3 ท่าน ดังนี้

1. ดร.วงศกร เจียมเผ่า ประธานหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

2. ดร.จิรัฏฐ์ สันติวงษ์สกุล อาจารย์พิเศษหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

3. ดร.โชติ บดีรัฐ อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

3.3.5 นำแบบสอบถามไปหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

3.3.5.1 เครื่องมือที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วมีการให้เกณฑ์การพิจารณา คะแนนแต่ละข้อคำถาม ดังนี้

+ 1 หมายถึง แนใจข้อคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา

0 หมายถึง ไม่แนใจข้อคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา

- 1 หมายถึง แนใจข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหา

3.3.5.2 นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective congruence) (เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย, 2545 : 180–182)

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา

$\sum R$ = ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

N = จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

* ซึ่งค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการหาค่า IOC ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัยมีค่าเท่ากับ 1.00

3.3.5.3 ปรับปรุงเครื่องมือให้สมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.3.6 ทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามสูตรของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 204) แล้วนำมาทดลองใช้ (Try Out) กับเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1 ตำบลบ่อแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในจำนวน 30 คนขึ้นไป ซึ่งได้ค่าเท่ากับ .943 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยคอมพิวเตอร์ ซึ่งแสดงว่าเป็นแบบสอบถามที่มีความเชื่อถือได้ (ตารางการหาค่า Reliability ปรากฏในภาคผนวก ก)

สำหรับสูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) มีดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_i^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

N แทน จำนวนข้อความของเครื่องมือวัด

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมของแต่ละคน

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามตามกระบวนการต่าง ๆ ดังนี้

3.4.1 ขออนหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ถึงสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 9 จังหวัดพิษณุโลก เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.2 จัดเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3.4.3 ทำการจัดส่งแบบสอบถามและจัดเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองทั้งหมด จำนวน 132 ชุด

3.4.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม

3.4.5 นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบแล้วไปวิเคราะห์ข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำแบบสอบถามที่กลุ่มตัวอย่างได้ทำการตอบแล้วมาวิเคราะห์ประมวลผล โดยแบ่งการวิเคราะห์ตามขั้นตอนต่อไปนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และสถิติอนุมานหรือสถิติเชิงอ้างอิง (Inferential Statistics) รวมถึงใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ตัวแปรอิสระ ด้านลักษณะส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน และรายได้ โดยผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) นำมาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้ารับราชการในตำแหน่งประเพณีวิชาการ กรณีศึกษาสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 9 จังหวัดพิษณุโลก ทั้ง 5 ด้าน โดยผู้วิจัยได้ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) นำมาแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ (Percentage) หาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้ารับราชการในตำแหน่งประเพณีวิชาการ กรณีศึกษาสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 9 จังหวัดพิษณุโลก ทั้งหมด 5 ด้าน โดยใช้สถิติอนุมานในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร คือ การทดสอบค่าที (t-test) สำหรับตัวแปรต้นที่มีการแบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม และทดสอบค่าเอฟ (F-test)

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้การคำนวณด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้สถิติต่างๆ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คำนวณจากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538 :73)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมความคิดเห็นทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนประชากรในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) คำนวณจากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538 : 73)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนความคิดเห็นประสิทธิภาพในกลุ่ม

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของความคิดเห็นแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนประชากรในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่

2.1 ค่าสถิติทดสอบ t - test

2.2 ค่าสถิติทดสอบ F - test